

SPRAWOZDANIE Z SESJI PLENARNEJ KONWENTU EUROPEJSKIEGO* W BRUKSELI, 17-18 MARCA 2003 R.

Sekretariat Konwentu, Bruksela, 21 marca 2003 r.

I. OTWARCIE SESJI

1. Przedstawienie projektów:

- artykułów od 38 do 40 dotyczących finansów Unii oraz
- artykułu 31 części pierwszej oraz artykułów z części drugiej dotyczących sfery wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

W imieniu Prezydium przewodniczący przedstawił dwa nowe zestawy artykułów: odnoszących się do tytułu VII, dotyczącego finansów Unii, wstępnego projektu [konstytucji] (CONV 602/03), oraz do sfery wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (CONV 614/03), która jest przedmiotem artykułu 31 w części pierwszej i specjalnego rozdziału w części drugiej. Poinformował również o powołaniu koła dyskusyjnego zajmującego się kwestiami związanymi z procedurą budżetową.

Przewodniczący przedstawił treść obu zestawów artykułów i podkreślił, że artykułami na temat wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Konwent zapoczątkował [prace nad] częścią drugą.

Przewodniczący powiedział, że złożone przez członków Konwentu propozycje poprawek, które dotarły do Sekretariatu przed 26 marca, zostaną uwzględnione w dokumencie analitycznym, jaki ma zostać opracowany przez Sekretariat na debatę plenarną.

Sesja plenarna 3 i 4 kwietnia będzie się koncentrować na tych dwóch zestawach artykułów.

2. Dyskusja nad projektem artykułów 24 *et sequenter* (CONV 571/03 i 609/03) dotyczących instrumentów Unii

Na wstępie wiceprzewodniczący Giuliano Amato dokonał przeglądu proponowanych zmian do projektów artykułów, podkreślając, że choć zakładają one częściową modyfikację, to potwierdzają ogólne podejście przyjęte przez Prezydium.

Osiągnięto porozumienie co do sposobu uproszczenia proponowanego w tych projektach. Dobrze została przyjęta propozycja wprowadzenia hierarchii aktów prawnych, z uwzględnieniem nowej kategorii aktów wydawanych w ramach procedury delegowania (*delegated acts*), aktów wykonawczych (*implementing acts*) oraz rozróżnienia między aktami rangi ustawowej i rangi niższej (*legislative and non-legislative acts*).

* Tekst niniejszego dokumentu w języku angielskim można znaleźć pod adresem internetowym:
<http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/cv00/cv00630en03.pdf>

Kilku członków Konwentu zaproponowało dodanie do proponowanego katalogu jeszcze innego rodzaju aktów: ustaw o charakterze podstawowym (*organic law*).

Ten instrument byłby zarezerwowany przede wszystkim dla kwestii konstytucyjnych i systemu środków własnych oraz podlegałby procedurze, w której Rada i Parlament podejmowałyby decyzje z zastosowaniem dodatkowo podwyższonych progów większości.

Niektórzy członkowie Konwentu domagali się dodania [do katalogu] otwartej metody koordynacji, inni zaś sprzeciwiali się takiemu pomysłowi. Niektórzy mówcy postulowali, by umowy społeczne mogły mieć status ustaw ramowych.

Pierwszy paragraf projektu artykułu 25, który z [określonej] procedury legislacyjnej (wcześniej współdecydowania) stworzył ogólną zasadę przyjmowania aktów prawnych, został powszechnie zaakceptowany. Jednakże, artykuł 25(2), który przewiduje wyjątki od tej reguły, został zakwestionowany przez kilku mówców. Uważali oni, że Rada nie powinna sama uchylać ustaw i ustaw ramowych. Inni, dopuszczając istnienie wyjątków, domagali się, by były one wyraźnie określone w konstytucji. Niektórzy zgodzili się na wyjątki, pod warunkiem że będą one przejściowe. Inni członkowie Konwentu sugerowali, że akty tego rodzaju powinny być opatrzone w tym przypadku inną nazwą.

Drugi podparagraf artykułu 25(1) – dotyczący specyficznych cech procedury legislacyjnej w sferze, która obecnie należy do trzeciego filaru – oraz artykuły 29, 30 i 31 (dla których Prezydium zaproponowało tylko nagłówki i które mają zajmować się specyficznymi zasadami procedur w sferach: WPZB, obronności oraz obecnego trzeciego filaru) były poruszane przez wielu mówców. Niektórzy członkowie Konwentu uważali, że takie specyficzne warunki nie byłyby właściwe, inni zaś – że decyzja o wyeliminowaniu filarów powinna się wiązać z utrzymaniem pewnych specyficznych cech proceduralnych w tych sferach.

Osiągnięto porozumienie co do zasady przejrzystości procedur przyjmowania aktów rangi ustawowej. Po tym, jak kilku mówców podkreśliło, że Rada podczas procedury legislacyjnej powinna obradować w sposób jawny, wiceprzewodniczący Giuliano Amato zauważył, że to odpowiada zamierzeniom Prezydium, które w ten sposób wyobrażało sobie wprowadzenie w życie tej zasady. Jeden z członków Konwentu zaproponował przyjęcie zasady starannego przygotowywania projektów unijnych aktów.

Kilku mówców wyraziło wątpliwości w kwestii proponowanych nowych rozwiązań przyjmowania aktów niższej rangi. Wiceprzewodniczący Giuliano Amato podkreślił, że nie jest to nic nowego i że takie (mające bezpośrednie zastosowanie) akty niższej rangi już istnieją w Unii Europejskiej.

Pomysł stworzenia nowej kategorii aktów prawnych wydawanych w ramach procedury delegowania spotkał się z szerokim poparciem, a użyteczność tego przedsięwzięcia podkreśliło wielu członków Konwentu. Co do formy tego rodzaju aktów, niektórzy członkowie Konwentu uważali, że powinny to być akty niższej rangi, podczas gdy inni twierdzili, że powinny one być w swoim charakterze aktami rangi ustawowej. Z różnym podejściem do tej kwestii wiąże się fakt, czy akt wydany w ramach procedury delegowania może modyfikować i/lub rozwijać akt rangi ustawowej.

Co zaś dotyczy warunków zastosowania aktów wydawanych w ramach procedury delegowania, niektórzy członkowie Konwentu podkreślili, że Rada i Parlament powinny mieć prawo do ich unieważniania (uchylenia), niezależnie od siebie.

W stosunku do aktów wykonawczych niektórzy członkowie Konwentu podkreślali zasadę, zagwarantowaną w artykule 28, która stanowi, że unijne, legalnie obowiązujące akty prawne są, generalnie, wdrażane przez państwa członkowskie i tylko w wyjątkowych przypadkach przez Komisję lub, tam gdzie jest to właściwe, przez Radę. Kilku mówców wyraziło sprzeciw wobec zastosowania procedury legislacyjnej przy przyjmowaniu mechanizmów kontrolnych w celu wdrażania aktów. Inni chcieli uprościć, a nawet zlikwidować obecny system komitetów.

Wnioski przewodniczącego

Przewodniczący stwierdził, że członkowie Konwentu, generalnie, poparli ogólne podejście przyjęte przez Prezydium, czyniąc przy tym w wielu przypadkach bardzo słuszne uwagi. Przewodniczący podkreślił, co następuje:

- Zaplanowane uproszczenia, a w szczególności propozycja rozróżnienia między aktami rangi ustawowej i rangi niższej, zostały dobrze przyjęte. Prezydium weźmie pod uwagę sugestie, które mogą uzupełnić lub udoskonalić ten projekt.
- Katalog instrumentów wydawał się być dobrze przyjęty, chociaż kilku członków zaproponowało dodanie nowego instrumentu (ustaw o charakterze podstawowym), który odnosiłby się do kwestii konstytucyjnych.
- Panuje szeroka zgoda co do ogólnej zasady przyjmowania aktów rangi ustawowej, w zgodzie z procedurą legislacyjną [współdecydowania]. Jednakże pojawiły się głosy zaniepokojenia faktem, że planuje się wyjątki od tej reguły. Przewodniczący wskazał, że zamiarem Prezydium jest określenie tych szczególnych wyjątków podczas pracy nad drugą częścią konstytucji, kiedy przebadana zostanie podstawa prawna unijnych polityk.
- Jedną z najbardziej innowacyjnych cech projektu Prezydium był akt wydawany w ramach procedury delegowania, która to propozycja została dobrze przyjęta.

- Mechanizmy kontrolne w odniesieniu do aktów wykonawczych oraz procedura ich przyjmowania zostały zaopiniowane przez dużą liczbę członków [Konwentu], chociaż wyrażone poglądy były w pewnym stopniu ze sobą sprzeczne. Niektórzy członkowie Konwentu chcieli, aby zachować obecną procedurę (jednomyślna decyzja Rady po konsultacji z Parlamentem), inni zaś – uprościć lub nawet wyeliminować obecny system komitetów. Przewodniczący zauważył, że procedury komitetów mieszczą się w zakresie prawa wtórnego, a nie konstytucyjnego.
- Niektórzy członkowie poruszali kwestie artykułów 29, 30 i 31, które dotyczą specyficznych cech sfer WPZB, polityki obronnej i obecnego trzeciego filaru. Również w tej materii wystąpiły sprzeczności: niektórzy członkowie nie chcieli ustanowienia specyficznych zasad dla tych polityk, zwłaszcza w odniesieniu do współpracy policyjnej czy w sprawach karnych; inni nie chcieli, aby tego rodzaju polityka została uwzględniona w tytule V, z obawy by nie utraciła ona swych specyficznych cech. Decyzja, czy utrzymać artykuły 29-31 i jaką treść powinny one zawierać będzie musiała zostać podjęta na podstawie prac nad zawartością części drugiej.

Na zakończenie przewodniczący stwierdził, że Prezydium przeanalizuje ponownie ten temat bardzo dokładnie, w kontekście zaproponowanych zmian i poczynionych komentarzy.

3. Debata nad protokołem na temat stosowania zasad subsydiarności i proporcjonalności (CONV 579/02)

Przewodniczący zauważył, że propozycja Prezydium i nota podsumowująca, sporządzona przez Sekretariat (CONV 610/1/03), zostały na ogół dobrze przyjęte. Wielu członków Konwentu podzieliło się swoimi obserwacjami i komentarzami. Debata koncentrowała się na następujących punktach:

Czas, jaki ma być przyznany narodowym parlamentom

Wielu członków Konwentu utrzymywało, że procedura badania, włącznie z kwestiami technicznymi, propozycji legislacyjnej Komisji nie powinna być inicjowana, z wyjątkiem pilnych przypadków, ani przez Radę, ani przez Parlament w ciągu sześciu tygodni po tym, jak propozycja Komisji zostanie przesłana do parlamentów narodowych. Inni twierdzili, że procedura legislacyjna, która i tak jest uważana przez wielu za zbyt długą, jeszcze bardziej się spowolni. Byłoby to sprzeczne z wnioskami grupy roboczej, według których przewidziany mechanizm nie powinien ani hamować, ani blokować procedury legislacyjnej.

Pojęcie „parlamentu narodowego”

Wielu członków Konwentu proponowało, by każda z dwóch izb w państwach członkowskich mających system dwuizbowy, mogła bezpośrednio

nio wdrożyć „system wczesnego ostrzegania”. Wskazywali oni, że w państwach członkowskich o systemie dwuizbowym druga izba reprezentuje i często wyraża interesy odmienne od interesów pierwszej izby.

Kilku członków Konwentu przedstawiło rozwiązanie kompromisowe, w celu znalezienia rozwiązania, które nie byłoby krzywdzące dla państw członkowskich o jednoizbowych parlamentach. W myśl tej propozycji, po osiągnięciu progu jednej trzeciej uzasadnione opinie wyrażane przez jednoizbowe parlamenty otrzymywałyby po dwa głosy, w odróżnieniu od jednego głosu przydzielanego opiniom wydawanym przez każdą z izb dwuizbowych parlamentów. Ta propozycja została dość dobrze przyjęta.

System wczesnego ostrzegania

Propozycja progu jednej trzeciej została ogólnie dobrze przyjęta. Kilku członków Konwentu chciało zwiększyć próg do dwóch trzecich. Inni sugerowali jego obniżenie do jednej czwartej, w celu wzmocnienia wagi narodowych parlamentów.

Inna grupa sugerowała, że oprócz progu jednej trzeciej należy wprowadzić drugi próg – dwóch trzecich. Jego przekroczenie prowadziłoby do wycofania propozycji przez Komisję lub przerwania przygotowań legislacyjnych. Ta propozycja spotkała się z krytyką. Wielu członków Konwentu było przeciwnych tej propozycji, podając jako powód to, że mechanizm weta jest nie do przyjęcia, bo naruszałby autonomię podejmowania decyzji przez organy europejskie. Wskazali oni również, że na poziomie politycznym sprzeciw dwóch trzecich w narodowych parlamentach siłą rzeczy prowadziłyby do odrzucenia propozycji Komisji w Radzie i/lub w Parlamencie [Europejskim].

Komitet Pojedynczy

Wielu członków Konwentu wyraziło wątpliwości co do sensu tworzenia drugiej możliwości stosowania systemu wczesnego ostrzegania, po zwołaniu Komitetu Pojedynczego. Zastanawiali się, jak te ustalenia funkcjonowałyby w praktyce, wskazując, że czas między zwołaniem Komitetu a jego obradami jest czasami bardzo krótki. Sugerowali, by wycofać ten punkt.

Wnoszenie spraw do Trybunału Sprawiedliwości

Poruszono dwie kwestie:

- bezpośrednie wnoszenie spraw przez parlamenty narodowe: wielu członków Konwentu sugerowało, że parlamenty powinny być w stanie kierować sprawy bezpośrednio do Trybunału Sprawiedliwości, bez konieczności kierowania ich najpierw do władz narodowych. Inni sprzeciwiali się temu rozwiązaniu, utrzymując, że występowanie do Trybunału powinno być zarezerwowane wyłącznie dla władz narodowych;

- jak traktować regiony mające władzę legislacyjną: wielu członków Konwentu opowiadało się za tym, by mogły one również, bezpośrednio bądź pośrednio, kierować sprawy o wszelkie naruszenie zasady subsydiarności do Trybunału Sprawiedliwości.

Przepisy dotyczące Komitetu Regionów

Niektórzy członkowie Konwentu, w szczególności obserwatorzy z Komitetu Regionów, postulowali, aby kompetencje nadzorcze Komitetu w dziedzinie subsydiarności zostały poszerzone i zbliżone do tych, jakie będą miały parlamenty narodowe. Inni kwestionowali ten pomysł.

Wnioski przewodniczącego

Przewodniczący:

- odnotował, że istnieje duże zainteresowanie kwestią, co znalazło wyraz zwłaszcza w propozycjach przedłożonych na piśmie, by parlamenty narodowe, podobnie jak Parlament Europejski i Rada, otrzymywały doroczne raporty Komisji na temat subsydiarności. Ta sprawa nie wydaje się przysparzać jakichkolwiek trudności i powinna się spotkać z pozytywną reakcją;
- zauważył, że mimo zróżnicowania opinii, ustalenie progu dla parlamentów narodowych na jedną trzecią było kompromisem, co do którego wydaje się, że osiągnięto porozumienie;
- stwierdził, że propozycja wprowadzenia, w nawiązaniu do systemu wczesnego ostrzegania, „czerwonej kartki” lub weta w przypadku przekroczenia dwóch trzecich progu dla parlamentów narodowych, wywołała duży sprzeciw. Nie wydaje się, by można było osiągnąć porozumienie w tej kwestii;
- zauważył, że w odniesieniu do dwuizbowych parlamentów propozycja przedstawiona przez kilku członków Konwentu, aby przydzielić dwa głosy parlamentom jednoizbowym, a jeden każdej z izb dwuizbowych parlamentów przy obliczaniu progu, została przyjęta pozytywnie. Propozycja ta, jak się wydaje, może sprostać wyraźnemu żądaniu, by drugie izby mogły uczestniczyć w systemie wczesnego ostrzegania, bez ingerowania w wewnętrzną organizację każdego z państw członkowskich oraz bez działania na niekorzyść tych państw członkowskich, których parlamenty mają tylko jedną izbę. Dlatego też przewodniczący zapowiedział, że ta pomysłowa koncepcja zostanie wnikliwiej przeanalizowana przez Prezydium;
- powiedział, że Prezydium będzie musiało również przemyśleć, jak uwzględnić rolę regionów mających władzę legislacyjną;
- na koniec zauważył, że propozycja, aby stworzyć dla parlamentów narodowych kolejną możliwość [kontestowania], po wcześniejszym zwołaniu Komitetu Pojedynczego, była często kwestionowana, głównie dlatego, że była źle rozumiana. Prezydium będzie musiało powrócić do tego punktu, aby – co jest bardzo prawdopodobne – jeszcze raz rozważyć tę sugestię.

3(2) Debata nad protokołem w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej (CONV 579/03)

Przewodniczący rozpoczął dyskusję, przedstawiając cztery główne tematy, które wyłoniły się po przeanalizowaniu 41 propozycji poprawek do projektu protokołu w sprawie roli parlamentów narodowych (CONV 579/03). Należą do nich: sposób odzwierciedlenia w protokole roli parlamentów narodowych, zakres informacji przekazywanych parlamentom narodowym, ramy czasowe, szczególnie do przekazywania dokumentów parlamentom, oraz współpraca międzyparlamentarna.

Debata nad protokołem dotyczyła głównie tych tematów. Ogólnego podejścia przyjętego w protokole nie poddano w wątpliwość. Niektórzy członkowie sugerowali, że protokół w sprawie parlamentów narodowych mógłby zostać połączony z protokołem w sprawie stosowania zasad subsydiarności i proporcjonalności, mając na uwadze bliski związek między tymi kwestiami.

Sposób odzwierciedlenia w protokole roli parlamentów narodowych

Niektórzy członkowie podkreślali znaczenie roli parlamentów narodowych oraz faktu, że zaangażowanie tych parlamentów przybliżyłoby Unię do jej obywateli. Jeden z członków zaproponował poprawkę nawiązującą do wprowadzenia do tekstu protokołu odniesienia do tzw. wytycznych kopenhaskich (przyjętych przez Konferencję Komisji ds. Wspólnotowych i Europejskich Parlamentów Unii Europejskiej – COSAC). Niektórzy wskazywali, że wpływ parlamentów jest najbardziej odczuwalny poprzez polityczną kontrolę, którą sprawują one w stosunku do działań własnych rządów, oraz że lepszy i szybszy dostęp do informacji powinien taką kontrolę ułatwić. Jeden z dyskutantów zwrócił uwagę, że parlamenty narodowe powinny w pełni wykorzystać istniejące możliwości, w zgodzie z postanowieniami ich narodowych konstytucji.

Niektórzy członkowie [Konwentu] opowiedzieli się za przeprowadzaniem dorocznej debaty nad programem prac Komisji Europejskiej lub nad głównymi problemami stojącymi przed Unią Europejską we wszystkich parlamentach narodowych państw członkowskich. Niektórzy byli zdania, że parlamenty narodowe powinny mieć możliwość przekazywania opinii na temat istoty propozycji, włącznie ze stosowaniem zasady proporcjonalności. Jeden z członków zaproponował, aby parlamenty narodowe były zapraszane do wyrażania opinii w sprawie projektów aktów unijnych dotyczących ogólnych założeń polityki gospodarczej i społecznej.

Zakres informacji przekazywanych parlamentom narodowym

Niektórzy członkowie [Konwentu] zaproponowali wyraźny zapis, na przykład w pierwszym paragrafie, mówiący o przesyłaniu rocznego programu prac Komisji Europejskiej (programu legislacyjnego i roboczego) do parlamentów narodowych. Jeden z członków zaproponował, by

program ten był przesyłany do parlamentów narodowych w tym samym czasie co do Parlamentu Europejskiego. Jeden z członków był zdania, że przesyłanie propozycji legislacyjnych (paragraf 4 protokołu) powinno należeć do zakresu odpowiedzialności Rady, a nie Komisji. Ktoś inny postulował, aby Rada przysłała do parlamentów narodowych zapis swych debat (paragraf 5 protokołu).

Ramy czasowe, zwłaszcza dla wysyłania dokumentów do parlamentów narodowych

Kilku członków [Konwentu] pragnęło zawężenia tekstu paragrafu 4 protokołu, który wspomina o sześciotygodniowym okresie, jaki musi upłynąć między złożeniem propozycji legislacyjnej przez Komisję a datą jej rozpatrywania przez Radę, w celu jej zatwierdzenia lub przyjęcia stanowiska w ramach procedury legislacyjnej. Zaproponowali oni wprowadzenie dodatkowego zapisu, jak to sugerowała grupa robocza 4, że nie może dojść w tym czasie do żadnego porozumienia, nawet wstępnego, w obrębie organów Rady (zespołów roboczych i COREPER-u). Inni zaproponowali ustalenie przedziału dziesięciodniowego między obradami COREPER-u a spotkaniem Rady, na którym propozycja byłaby dyskutowana. Inni odrzucili te propozycje i podkreślali, że ważne jest, by nie komplikować systemu poprzez dodawanie takich ograniczeń.

Współpraca międzyparlamentarna

Kilku członków wyraziło życzenie, by paragraf 8 protokołu został sformułowany bardziej dynamicznie – by stwierdzał, że Parlament Europejski i parlamenty narodowe powinny popierać lub promować współpracę międzyparlamentarną (zamiast „badania”, w jaki sposób mogłaby ona być promowana). Niektórzy podkreślali ważność regularnych spotkań między europejskimi i narodowymi parlamentarzystami, bez tworzenia nowych instytucji. Jeden z członków Konwentu zaproponował, by Konwent powrócił do tego problemu podczas dyskusji nad tytułem VI, „Demokratyczne życie Unii”. Jeden z członków zasugerował, że w kwestii promowania współpracy międzyparlamentarnej Parlament Europejski powinien się konsultować z COSAC.

Kilku członków pragnęło wzmocnienia roli COSAC oraz wyraźniejszego odniesienia tekstu protokołu do COSAC, przy uściśleniu, że organ ten nie powinien się stać nową instytucją. Podkreślono rolę COSAC jako centrum koordynacji i forum w debacie między parlamentami narodowymi. Kilku członków było zdania, że mimo trwającej dyskusji na temat reformy, COSAC wciąż nie odgrywa odpowiedniej roli, gdyż nie powinna się ona ograniczać do wymiany informacji i dobrych praktyk. Jeden z członków postulował, aby protokół obliłował Radę do przekazywania określonych tekstów do COSAC.

Sugerowano, że protokół powinien zawierać zapis na temat corocznej organizacji „Tygodnia Europejskiego”, który odbywałby się równocześnie we wszystkich parlamentach narodowych, z udziałem wszystkich członków Parlamentu Europejskiego. Jeden z członków Konwentu

wskazał na konieczność podkreślenia ważności dwustronnej współpracy międzyparlamentarnej.

Na zakończenie przewodniczący:

- zauważył, że podejście przyjęte w protokole wobec roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej – najogólniej rzecz ujmując – nie zostało podważone. Zauważył on również, że nie było głosów na rzecz większego zaangażowania instytucjonalnego parlamentów narodowych. Ale niektórzy członkowie proponowali dodanie innych zadań lub działań do protokołu, włącznie z prawem do wyrażania opinii na temat istoty propozycji legislacyjnych, jak również na temat przestrzegania zasady subsydiarności, organizacji dorocznych debat nad programem prac Komisji Europejskiej, głównymi problemami stojącymi przed Unią lub nad ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej i społecznej;
- odnotował różne propozycje dotyczące dalszych kategorii dodatkowych informacji, które powinny otrzymywać parlamenty [narodowe] bezpośrednio od instytucji unijnych. Podkreślił zgodność opinii na temat bardziej klarownego odniesienia do rocznego programu prac Komisji. Wskazał jednakże, że trzeba zachować odpowiednie proporcje, w celu zapewnienia, że parlamenty narodowe będą otrzymywać informacje ważne, a nie będą zasypywane wszelkiego rodzaju informacjami;
- wskazał, że najważniejszy problem to zdefiniowanie ram czasowych; jest to sprawa, która będzie musiała zostać zbadana dokładniej, w celu stwierdzenia ewentualnej potrzeby dalszych ograniczeń w stosunku do działań [unijnych] instytucji, zanim wygasną limity czasu, dałoby to parlamentom narodowym więcej czasu na reagowanie;
- powiedział, że sprawa współpracy międzyparlamentarnej powinna zostać ponownie przedyskutowana, po przeanalizowaniu propozycji na temat systemu instytucjonalnego i życia demokratycznego Unii Europejskiej. Rodzi się pytanie, czy należy powołać forum międzyparlamentarne, na wzór Konwentu Europejskiego.

4. Sprawy różne – informacja ze strony Prezydium

Prezentacja raportu zespołu roboczego ekspertów ze służb prawnych instytucji (część druga konstytucji)

Przewodniczący przypomniał, że na spotkaniu 29 stycznia 2003 r. Prezydium uzgodniło, że przy dokonywaniu technicznych dostosowań w części drugiej traktatu będzie się zwracać o pomoc do służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Przedstawił on wynik ich pracy (CONV 618/03), wskazując, że tekst nakreślony przez ekspertów prawnych jest jedynie dokumentem odniesienia, sporządzonym po to, by pomóc Konwentowi w przygotowaniu części drugiej.